

LANDSBYGDSUTVECKLING

EGENMAKT OCH SJÄLVFÖRSÖRJNING

AFGHANISTAN IDAG

- Miljoner människor saknar möjlighet till försörjning, skolgång, vård och rent vatten – grundläggande rättigheter
- Konflikt, förtryck och naturkatastrofer har i många fall lämnat hela samhällen i ett tillstånd av maktlöshet
- Lokalsamhällets möjligheter att självt initiera och driva utveckling är mycket begränsade.

SAKS MÅL

- Stärka lokalsamhällets förmåga att formulera sina behov, att självt ta initiativ till och äga de utvecklingsinsatser som görs
- Förbättra förutsättningarna för utbildning, hälsa och hygien
- Stärka människors möjlighet till självförsörjning
- Stödja det civila samhället i att ta en större roll i utvecklingen av Afghanistan.

SAKS INSATSER 2012

- Stärkte lokalsamhällen genom dess egna utvecklingsråd som planerade, genomförde och därefter äger utvecklingsinsatser
- Genomförde projekt i samarbete med byar och lokala råd
- Byggede och renoverade skolor, kliniker, brunnar och latriner
- Stödde grupper av matvävare genom utbildning, mikrolån och kontakter med branschorganisationer
- Stärkte civilsamhällets roll i återuppbyggnaden genom stöd till och samarbeten med andra organisationer samt lokala och traditionella råd.

Större delen av Afghanistans befolkning bor på landsbygden och försörjer sig på jordbruk, ofta på avlägsna och svårtillgängliga platser. Enligt en nationell undersökning 2010 har 27% av befolkningen tillgång till rent vatten och bara 5% till lämpliga latriner. Landsbygdsbefolkningens möjligheter till försörjning är känsliga för naturkatastrofer såsom torka och översvämningar, men påverkas också kraftigt av konflikter, dålig eller förstörd infrastruktur och liten tillgång till fungerande marknader. Detta har i många fall ingett människor en känsla av maktlöshet. Kapaciteten att själv initiera och driva utvecklingen är mycket begränsad, vilket påverkar allt från tillgången på utbildning till människors hälsa, försörjning och handel.

LOKALT ÄGANDE OCH SAMARBETE

SAKs program för landsbygdsutveckling stöder och genomför projekt i samarbete med byar och lokala råd. Det övergripande målet är att stärka lokalsamhällets förmåga att självt formulera sina behov och att ta initiativ till och äga de utvecklingsinsatser som görs.

Lokalsamhällets inflytande över sin egen utveckling stärks genom bildandet av lokala utvecklingsråd. Med stöd av SAK planerar, genomför och äger råden insatserna i det egna samhället. En förutsättning för stödet är att också kvinnor deltar i råden, antingen i gemensamma råd eller separata.

För att förbättra förutsättningarna för utbildning, hälsovård och hygien bygger och renoverar SAK skolor och kliniker. I anslutning till dessa konstrueras ofta brunnar och latriner. Vid anläggning av en ny brunn utbildas alltid lokala tekniker, och undervisning om hygien och vattenhantering ges till användarna.

För att stärka människors möjlighet till själv-

försörjning stöds bland annat företagande genom utbildning, mikrolån och kontakter med branschorganisationer. Inom all verksamhet eftersträvas samarbeten med andra organisationer. Det afghanska civilsamhället måste bli starkare och få en större roll i återuppbyggnaden av landet.

NYHETER OCH FÖRÄNDRINGAR 2012

Under året förändrades inriktningen något inom SAKs konstruktionsenhet då man gick från att huvudsakligen tilverka demonstrationslatriner till att tillverka byggkomponenter till latriner. Uppföljning av arbetet visade att demonstrationslatrinerna inte kopierades i tillräcklig omfattning pga kostnaderna och brist på material. Istället bygger nu utvecklingsråd och familjer byggnaderna som latrinerna ska finnas i, medan SAK förser dem med viktiga delar som t ex latrinfundament och ventilationsrör. Detta har ökat antalet anlagda latriner väsentligt.

SAK ingick 2012 två nya avtal inom det Nationella solidaritetsprogrammet i Wardak. Det innebär att organisationen där ska stödja 554 utvecklingsråd i byar som redan framgångsrikt har genomfört utvecklingsprojekt. Under året började utvecklingsråd att genomgå revision utförd av lokalsamhället. Utvecklingsråden redovisar och kan lättare hållas ansvariga av lokalsamhället för sitt användande av medel och genomförande av projekt.

OMORGANISATION OCH FÖRBÄTTRINGAR

Efter en utvärdering genomfördes en omorganisation som förbättrade planering, tillsyn och koordinering av konstruktionsprojekt. Förändringen inom tillverkning av latriner, tillsammans med utökad finansiering från Sida, innebar att fler hushåll kunde

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-ickekommerciell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globatarkivet.se.

→ få hjälp att konstruera latriner till en låg kostnad. Antalet anlagda brunnar blev också betydligt högre än förra året.

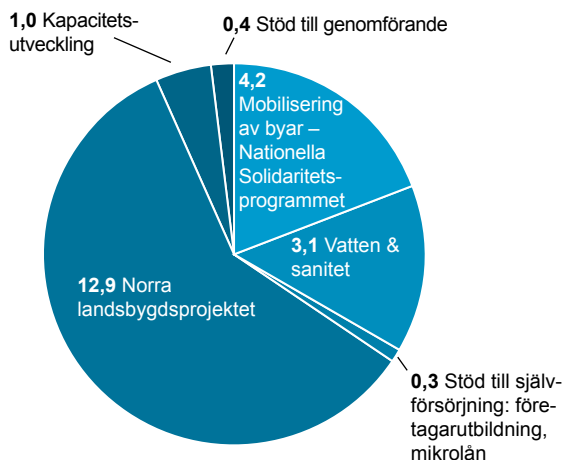
Arbetet med stöd till mattvävande familjeföretag i Kunduz avslutades i juni. Projektet har överlag varit framgångsrikt. Den tekniska kapaciteten liksom förmågan att driva en affärsrörelse stärktes, och som ett resultat ökade de producerande familjernas avkastning med 100% jämfört med när de arbetade åt handlare för daglön. Dock kunde ett antal inköp av maskinell utrustning inte genomföras pga otillräcklig finansiering. En planerad utveckling och fortsättning av detta projekt kunde inte påbörjas av samma anledning.

Ett antal projekt som planerats av utvecklingsråd i Wardak redan före 2010, men som inte genomförts på grund av säkerhetsproblem och oenighet i lokalsamhället om vilka projekt som skulle prioriteras, kunde till slut ändå genomföras under 2012.

SAKERHETEN ALLT JÄMT STÖRSTA PROBLEMET

Säkerheten fortsätter att vara det största problemet inom landsbygdsutveckling. Detta har särskilt varit fallet i distriktet Jaghato i Wardak. Återkommande

Kostnader per område inom programmet för landsbygdsutveckling (milj kr)

hot och attacker mot lokala utvecklingsråd innebar att flera projekt, stödda av SAK, inte kunde genomföras. Andra projekt måste flyttas då lämplig mark inte kunde upplåtas och till följd av oenighet om äganderätten till den mark som skulle tas i anspråk.

Tydligt kopplat till detta är svårigheterna med att rekrytera och behålla anställda, särskilt för anläggningsarbeten i avlägsna områden. För att motverka detta har nya fasta tjänster för ingenjörer inrättats. Förhoppningen är att anställningstrygghet ska leda till långsiktigt engagemang hos SAKs anställda.

Leveranserna av byggmaterial, liksom stigande kostnader, var också ett problem i många områden. ■

I dessa provinser arbetar SAK med landsbygdsutveckling. Det handlar t.ex. om borrhning eller fördjupning av dricksvattenbrunnar, byggande av latriner, mobilisering av byar, byggande och reparationer av byggnader samt stöd till självförsörjning.

Konstruktionsarbeten 2012

	Genomförda 2011	Mål 2012	Genomförda 2012
Borrade brunnar försedda med handpump	59	142	142
Anlagda latriner	7 demo + 110 i hem	1 420	1 420
Byggda skolor och annex	4	7	7
Cricketplaner vid skolor	10	11	11
Renoverade skolor	12	11	13
Uppförda förlösningrum	2	2	2
Byggda och reparerade hälso-kliniker	8	15	16
Andra konstruktioner	4	15	16

Som en del av avtalet mellan SAK, lokala myndigheter och utvecklingsråd ingår att lokala myndigheter följer upp arbetet och godkänner genomförande och kvalitet. Samtliga konstruktioner klarade kvalitetskontrollen under året.

Komponent	Provins/Distrikt	Utfall 2011, antal berörda familjer	Plan 2012, antal berörda familjer	Utfall 2012, antal berörda familjer
Bymobilisering / Nationella solidaritetsprogrammet	Wardak/Behsud I	656	2 980	2 680
Bymobilisering / Nationella solidaritetsprogrammet	Wardak/Jaghato	294	2 550	2 350
Bymobilisering / Nationella solidaritetsprogrammet	Wardak	4 147	1 465	1 465
Stöd till självförsörjning / Mattprojektet	Kunduz	300	120	120
Norra landsbygdsprojektet	Balkh/Dehdadi	10 044	5 239	5 239
Norra landsbygdsprojektet	Balkh/Chemtal & Charbolak	18 835	5 566	13 192
Vatten och sanitet	Nangahar	210	210	210
Vatten och sanitet / träning i hygien och sanitet, byggande av latriner	Laghman, Bamiyan & Takhar	1 500	4 050	4 050

FOKUS | NATIONELLA SOLIDARITETSPROGRAMMET OCH DET NORRA LANDSBYGDSPROJEKTET

FOTO | ANDERS ROSEN

Utvecklingsrådet i byn Lab Aol Bala i provinsen Samangan består både av män och kvinnor. De har skilda möten, men gemensam dagordning för att kunna fatta beslut.

I provinsen Wardak har SAK ansvar för det så kallade Nationella solidaritetsprogrammet. Detta genomförs i hela landet av olika aktörer och omfattar mobilisering av byar och inrättande av lokala utvecklingsråd. Syftet är att ge byar kraft att definiera sina egna behov och driva igenom egna projekt. Medlemmarna väljs av byn och rådet får en officiell roll som beslutsorgan på gräsrotsnivå. Rådets medlemmar får utbildning och förutsättningar att kunna prioritera bland behoven, ansöka om stöd och övervaka genomförandet av projekten i byn.

Det Norra Landsbygdsprojektet bygger på principerna från det Nationella solidaritetsprogrammet och omfattar kapacitetsutveckling, tekniskt och ekonomiskt stöd till lokala utvecklingsråd i Balkh och Samangan.

SAKs ingenjörsavdelning konstruerar och reparerar skolor, kliniker och brunnar. Vatten- och sanitetsprojekt inkluderar också undervisning i hygien och sanitet.

FOTO | CHRISTOFFER HJALMARSSON

Engagemang och hårt arbete

Hisa-i-Awali Bihsud är ett svårtillgängligt och kallt bergsdistrikt i Wardak. Den främsta näringen i området är jordbruk, men inkomsterna är låga. Men invånarna här har aldrig förlorat framtidstron.

I mitten av 2012 besökte personal från SAK platsen där tre byar gemensamt höll på att bygga ett litet vattenkraftverk. Engagemanget hos invånarna var tydligt. De hade grävt över 200 meter kanal och trots sina mycket begränsade medel hade de bekostat över 30% av anläggningen själva.

Projektet blev en framgång och människorna i de tre byarna är nöjda. Det gemensamma engagemanget, bidragen och initiativet som kom från deras eget byråd för utveckling har resulterat i ett vattenkraftverk som genererar 6,48 kw och förser 106 familjer med elektricitet.